

Dohoda o volném obchodu s Indií

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. května 2011 o současném stavu jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a Indií

Evropský parlament,

- s ohledem na pokyny Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) o nadnárodních podnicích a na tripartitní deklaraci Mezinárodní organizace práce (MOP) o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku,
 - s ohledem na prohlášení ministrů čtvrté ministerské konference WTO, které bylo přijato dne 14. listopadu 2001 v Dauhá, a zejména na jeho odstavec 44 o zvláštním a diferencovaném přístupu,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 29. září 2005 o vztazích EU-Indie: strategické partnerství¹,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. října 2006 nazvané „Globální Evropa: Konkurenceschopnost na světovém trhu. Příspěvek ke strategii EU pro růst a zaměstnanost“ (KOM(2006)0567),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 26. března 2009 o dohodě o volném obchodu mezi EU a Indií²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. července 2007 o dohodě o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) a přístupu k lékům³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. května 2007 o globální Evropě v souvislosti s vnějšími aspekty konkurenceschopnosti⁴,
 - s ohledem na strategický dokument pro Indii (2007–2013),
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie by měla nadále upřednostňovat mnohostranný obchodní systém založený na pravidlech, který byl vytvořen v rámci WTO a který zaváděním přiměřených pravidel a zajišťováním jejich dodržování dává příslib otevřeného a spravedlivého mezinárodního obchodu,
- B. vzhledem k tomu, že úspěšné a vyvážené uzavření rozvojové agendy z Dauhá má zásadní význam jak pro Evropskou unii, tak pro Indii a že taková dohoda nevyklučuje předem uzavření dvoustranných dohod WTO+, které by mohly vícestranná pravidla doplnit,

¹ Úř. věst. C 227 E, 21.9.2006, s. 589.

² Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 166.

³ Úř. věst. C 175 E, 10.7.2008, s. 591.

⁴ Úř. věst. C 102 E, 24.4.2008, s. 128.

- C. vzhledem k tomu, že Evropská unie je pro Indii nejvýznamnějším zdrojem přímých zahraničních investic, které v roce 2009 dosáhly 27 % z celkových investic; vzhledem k tomu, že podíl EU se nicméně v posledních třech letech snížil ze 37 % přímých zahraničních investic v roce 2007 na 32 % v roce 2008 a 27 % v roce 2009, přičemž přímé zahraniční investice EU v Číně byly podstatně vyšší než investice v Indii a dosáhly 5,3 miliardy EUR ve srovnání s 3,1 miliardy EUR investovaných v Indii,
- D. vzhledem k tomu, že Indie byla v roce 2000 17. nejdůležitějším obchodním partnerem Evropské unie a v roce 2010 dosáhla 8. místo (s dosaženým objemem obchodu ve výši 67,8 miliardy EUR), avšak vzhledem k tomu, že relativní podíl EU na indickém trhu klesl z 23,2 % v roce 1999 na 14,5 % v roce 2009, přičemž tržní podíl Číny se ve stejném období zvýšil čtyřnásobně, a to z 2,6 % v roce 1999 na 11,3 % v roce 2009,
- E. vzhledem k tomu, že Indie je největším příjemcem všeobecného systému preferencí; vzhledem k tomu, že dovozy do Evropské unie z Indie s preferenčními sazbami nebo bez zatížení clem dosáhly v roce 2009 hodnoty 19,9 miliard EUR a představovaly 83 % celkového dovozu do EU z Indie,
- F. vzhledem k tomu, že obě strany předpokládají, že odstranění cel, liberalizace obchodu se službami a usazování povede k zajištění výrazného přínosu, a znovu potvrzují svůj závazek snižovat cla a pokračovat v liberalizaci usazování a obchodu se službami,
- G. vzhledem k tomu, že přístup na trh musí být provázen transparentními a odpovídajícími pravidly a normami, které zaručí, že liberalizace obchodu bude prospěšná,
- H. vzhledem k tomu, že přístupu na trh brání necelní překážky obchodu, například požadavky na zdravotní nezávadnost a bezpečnost či technické překážky, množství omezení, postupy posuzování shody, mechanismy na ochranu obchodu, celní režimy, vnitřní zdanění a nepřijetí mezinárodních norem a standardů,
- I. vzhledem k tomu, že je třeba více zohlednit otázky uznávání, vhodné a účinné ochrany, provádění a vymáhání práv duševního vlastnictví, včetně patentů, ochranných nebo služebních známek, autorského práva a obdobných práv, zeměpisných označení (včetně označení původu), průmyslových vzorů a topografií integrovaných obvodů,
- J. vzhledem k tomu, že padělky léků mohou potenciálně škodit zdraví; vzhledem k tomu, že EU a Indie by měly spojit síly s cílem vyřešit tento problém;
- K. vzhledem k tomu, že Indie je jedním z největších výrobců a vývozců generických léčiv;
- L. vzhledem k tomu, že úspěch a udržitelnost programů v oblasti zdraví závisí do značné míry na tom, zda budou i nadále k dispozici levná a kvalitní generická léčiva; s ohledem na zásadní úlohu Indie jako dodavatele těchto produktů a ke zjištěnému negativnímu dopadu pravidel ochrany duševního vlastnictví TRIPS-plus na dostupnost generických léčiv,
- M. vzhledem k tomu, že čl. 1 odst. 1 dohody o spolupráci se odvolává na úctu k lidským právům a demokratickým zásadám; vzhledem k tomu, že tato úcta tvoří základní prvek dohody,
- N. vzhledem k tomu, že přístupu podniků EU na indický trh stále brání různé necelní

překážky obchodu, například požadavky na zdravotní nezávadnost a bezpečnost či technické překážky, množství omezení, příliš restriktivní postupy posuzování shody, neopodstatněné mechanismy na ochranu obchodu, celní režimy, vnitřní zdanění a nepřijetí mezinárodních norem a standardů,

Obecné otázky

1. domnívá se, že dohoda o volném obchodu by měla být vyvážená a slučitelná s pravidly a závazky WTO; má za to, že úspěšná rozvojová agenda z Dauhá zůstává pro Evropskou unii obchodní prioritou a že jednání s Indií o dohodě o volném obchodu tak musí doplňovat vícestranná pravidla;
2. vítá výsledek summitu EU–Indie, který se konal v prosinci 2010, a vybízí jednající strany, aby urychlily jednání a pokračovaly v konzultacích s klíčovými zúčastněnými stranami, připomíná závazek EU a Indie urychlit jednání o dohodě o volném obchodu a výrazně a účinně pokročit směrem k brzkému uzavření ambiciózní a vyvážené široké dohody o obchodu a investicích; vyjadřuje zklamání nad pomalým postupem jednání; vyzývá obě strany, aby vynaložily veškeré úsilí na uzavření komplexní, ambiciózní a vyvážené dohody o volném obchodu do konce roku 2011;
3. vyzývá federální vládu Indie a vlády jejích jednotlivých států, aby sladily svou politiku a postup, aby bylo možné z dohody získat co největší užitek;
4. připomíná, že cíle společné obchodní politiky by měly být plně koordinovány s globálními cíli Evropské unie, že v souladu s článkem 207 Smlouvy o fungování Evropské unie je společná obchodní politika prováděna „v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie“ a že v souladu s článkem 3 Smlouvy o Evropské unii Unie přispívá mimo jiné k udržitelnému rozvoji, vymýcení chudoby a ochraně lidských práv;
5. s ohledem na doplňující se charakter těchto dvou ekonomik poukazuje na možnosti růstu obchodu a investic mezi EU a Indií a na obchodní příležitosti vyplývající z dohody o volném obchodu; považuje dohodu o volném obchodu mezi EU a Indií za scénář výhodný pro obě strany, doporučuje však, aby bylo provedeno hodnocení stávajících odvětvových zvláštností s cílem zjistit, jaké nevýhody by mohla dohoda o volném obchodu případně mít pro citlivá odvětví EU;
6. žádá Komisi, aby do dohody o volném obchodu zahrnula jako její podstatnou součást ambiciózní kapitolu o udržitelném rozvoji;

Obchod se zbožím

7. vítá výsledky mnoha simulací volného obchodu, které ukazují, že dohoda o volném obchodu by zvýšila celkový vývoz a dovoz jak v Evropské unii, tak v Indií; zdůrazňuje, že při stávající průměrné míře růstu se očekává nárůst vzájemného obchodu do roku 2015 na hodnotu 160,6 mld EUR;
8. konstatuje, že uplatňovaná indická cla v průměru klesla, ale jsou ještě stále značně vyšší než cla EU; poukazuje zejména na to, že průměrné indické clo, pokud jde o přístup na trh s nezemědělskými produkty (NAMA), činí nyní 10,1 % ve srovnání s průměrem EU ve výši 4 %, přičemž průměrné indické clo na zemědělské produkty je 31,8 % ve srovnání s průměrem EU ve výši 13,5 %;

9. zdůrazňuje, že cílem průmyslového obchodu by mělo být reciproční úplné odstranění cla, s asymetrickým harmonogramem provedení, a jakákoli případná výjimka z tohoto cíle by měla být omezena a podléhat přehodnocení a neměla by automaticky vylučovat odvětví, která jsou pro obě strany důležitá, jako je např. výroba osobních automobilů;
10. konstatuje, že by dohoda měla respektovat specifika související s obchodem se zemědělskými produkty, ale neměla by bránit otevření trhu v oblastech, které se vzájemně doplňují;
11. vyzývá Komisi, aby náležitě zohlednila veškerý jakýkoli negativní dopad na evropské zemědělství, zejména pokud jde o otevření trhů, GMO, mléko, hovězí maso, ochranu duševního vlastnictví a označování původu;
12. považuje za důležité, aby dohoda o volném obchodu obsahovala ambiciózní kapitoly o technických překážkách obchodu a o hygienických a rostlinolékařských opatřeních; vyzývá Komisi, aby se v tomto ohledu zaměřila i na další otázky, například na dobré životní podmínky zvířat;
13. vyzývá obě strany, aby zajistily uplatňování opatření a necelních překážek obchodu, tak aby nedocházelo k omezování celkového obchodu; vyzývá EU i Indii k projevení účinné kázně, aby se zabránilo vzniku zbytečných regulačních překážek obchodu a řešily existující překážky, při současném respektování práva obou stran na regulaci;
14. zdůrazňuje, že by dohoda o volném obchodu měla obsahovat závazný mechanismus řešení sporů mezi státy, ustanovení o smírčím řízení o necelních překážkách obchodu a účinnou ochrannou doložku;

Obchod se službami a usazování

15. uznává, že služby jsou nerychleji rostoucím odvětvím indického hospodářství; konstatuje, že Indie má eminentní zájem na způsobu liberalizace prostřednictvím způsobů 1 a 4 Všeobecné dohody o obchodu službami (GATS); poznamenává, že EU by chtěla u většiny služeb dokončit liberalizaci v oblasti přístupu na trh a v oblasti vnitrostátního zacházení v rámci způsobu 3; konstatuje, že bez závazků podle způsobu 4 nelze dohodu o volném obchodu v jejím plném potenciálu realizovat; zdůrazňuje, že Evropské unii i Indii plynou značné výhody z celostátního a celoevropského uznávání odborných kvalifikací a z dohod o jejich vzájemném uznávání a o požadavcích pro udělování licencí v rámci odborných služeb, které mohou být snadno zahrnuty do dohody o volném obchodu; požaduje však provedení důkladné analýzy, pokud jde o jednotlivé členské státy, aby se zabránilo negativním důsledkům pro pracovní trh EU, a zároveň umožnil, podle způsobu 4, dočasný pobyt potřebných kvalifikovaných odborníků;
16. zdůrazňuje, že liberalizace služeb nesmí být v žádném případě na překážku právu regulovat služby, a to i veřejné služby;
17. konstatuje, že obchod se službami mezi EU a Indií je relativně nevyvážený, protože EU vyváží do Indie 1,9 % služeb, zatímco vývoz služeb z Indie do EU představuje celkově 11,6 %;
18. důrazně vyzývá Indii, aby vypracovala příslušné právní předpisy na ochranu osobních údajů, které by Indii umožnily dosáhnout statusu země s přiměřeným stupněm ochrany,

aby bylo možné provádět převod osobních údajů z EU na základě právních předpisů EU a v souladu s těmito předpisy;

19. domnívá se, že umožnění zahraničním právním a účetním firmám působit v Indii by přineslo výrazný prospěch jak indickému hospodářství a profesím, tak evropským firmám, které mají odborné znalosti v oblasti mezinárodního práva a účetnictví, i jejich klientům; vyzývá Komisi, aby v dohodě o volném obchodu společně s indickými úřady prověřila možnosti a rozsah liberalizace právních a účetních služeb;
20. vybízí Indii, aby více otevřela oblast bankovníctví, pojišťovnictví a maloobchodu v souladu s reformami, které ohlásily indické orgány s ohledem na to, že příslušné finanční právní předpisy jsou důležité pro zajištění dohledu nad finančními službami, snížení systémového rizika a poskytnutí nejvyšší možné úrovně ochrany spotřebitele;

Investice

21. vyzývá Komisi, aby jako součást dohody o volném obchodu vyjednala kapitolu o investicích, a umožnila tak mnohem hladší průběh vzájemného investování na trzích tím, že bude podporovat a chránit investiční obchody a posuzovat okamžité možnosti; navrhuje, že by v rámci této investiční kapitoly mohl být vytvořen systém jediného informačního místa pro investory v obou ekonomikách s cílem objasnit jim rozdíly v pravidlech a postupech při investování a poskytnout jim informace o všech právních aspektech;
22. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby předpisy o ochraně investic nesnížily možnost stran vydávat nucené licence nebo neohrožily jiné politiky týkající se veřejného zdraví;

Veřejné zakázky

23. vítá skutečnost, že Indie souhlasila s tím, že do dohody o volném obchodu budou zapracována ustanovení o veřejných zakázkách; vyslovuje však politování nad tím, že tak bylo učiněno pouze na federální úrovni; vyzývá Komisi, aby vyjednala účinný a transparentní systém zadávání veřejných zakázek; vyzývá Indii, aby zavedla transparentní a spravedlivé postupy pro zadávání veřejných zakázek a umožnila evropským podnikům přístup k těmto zakázkám; vyzývá Indii, aby zajistila, že se tato ustanovení budou týkat co nejširší oblasti zahrnující zejména podniky veřejného sektoru;

Obchod a hospodářská soutěž

24. vítá pokrok, kterého bylo dosaženo při vypracovávání kapitoly o obchodu a hospodářské soutěži v dohodě o volném obchodu mezi EU a Indií, a vyzývá obě strany, aby prohloubily svou spolupráci v otázkách hospodářské soutěže souvisejících s obchodem, v oblasti práv duševního vlastnictví a průmyslové a obchodní politiky;
25. vítá závazek Indie k zavedení přísného režimu práv duševního vlastnictví a k využívání flexibilního systému dohody TRIPS v mezinárodních a vnitrostátních právních předpisech s cílem splnit své povinnosti v oblasti veřejného zdraví, zejména pokud jde o přístup k základním lékům; důsledně vybízí Indii k provádění a prosazování tohoto režimu při současném zlepšování přístupu k základním lékům; vyzývá EU a Indii, aby zajistily, aby závazky vyplývající z dohody o volném obchodu neznemožnily ve fázi, kdy Indie rozvíjí své kapacity pro přechod od průmyslu generických léčiv k průmyslu založenému na

výzkumu, přístup k základním lékům; podporuje spolupráci farmaceutického odvětví EU i Indie založeného na výzkumu s cílem zajistit jeho vzájemně prospěšný růst;

26. žádá Komisi, aby v souvislosti s jednáními o právech k duševnímu vlastnictví nevyžadovala exkluzivitu údajů, jak je uvedeno v usnesení EP ze dne 12. července 2007, a aby uznala, že exkluzivita údajů by měla dalekosáhlé důsledky pro výrobu generických léčiv, čímž by omezila přístup rozvojových zemí k lékům a narušila politiku v oblasti veřejného zdraví;
27. vyzývá Komisi a příslušné indické orgány, aby společně vypracovaly obecnou definici padělků léků způsobem, který by nebránil přístupu k základním lékům, a aby koordinovaly svá opatření, a účinně tak bojovaly proti padělání a zejména proti padělkům léků, které škodí zdraví pacientů;
28. zdůrazňuje, že vysoká úroveň ochrany zeměpisných označení, a to nejpozději k datu vstupu dohody o volném obchodu v platnost, má zásadní význam;

Obchod a udržitelný rozvoj

29. uznává, že kapitola o udržitelném rozvoji je podstatnou součástí každé dohody EU o volném obchodu, a vyzývá obě strany, aby se dohodly na ambiciózní kapitole, která by odrážela společný závazek podporovat udržitelný rozvoj a inkluzivní růst na základě společných hodnot, naléhavě žádá Komisi, aby do dohody o volném obchodu začlenila právně závazná ustanovení o normách v oblasti lidských práv, o sociálních a environmentálních normách a jejich vymáhání a rovněž opatření pro případ porušení těchto norem;;
30. žádá, aby tato kapitola zahrnovala minimálně dodržování osmi základních a čtyř prioritních úmluv MOP a norem v oblasti životního prostředí přijatých na mezinárodní úrovni a také poskytovala pobídky pro podniky, aby přijaly závazky v oblasti sociální odpovědnosti,
31. vítá veškeré úsilí indické vlády vymýtit dětskou práci; vyzývá indickou vládu a Komisi, aby nadále financovaly činnosti, jejichž cílem je umožnit dětem chodit do školy;
32. zdůrazňuje, jak je důležité zajistit, aby podniky EU, které využívají zvláštní ekonomické zóny, dodržovaly základní pracovní práva nebo jiná pracovní práva zakotvená v úmlouvách MOP, jež Indie ratifikovala;
33. zdůrazňuje, že lidská práva, demokracie a bezpečnost jsou základními prvky vztahu mezi EU a Indií; vyzývá proto obě strany, aby zajistily urychlení dialogu o nevyřešených otázkách, zejména pokud jde o Kašmír;
34. důrazně podporuje postup, kdy právně závazná ustanovení o lidských právech tvoří součást všech mezinárodních dohod EU, a to včetně jasného a přesně definovaného systému konzultací vypracovaného podle článku 96 Dohody z Cotonou;

Úloha Evropského parlamentu

35. očekává, že Rada a Komise předloží dohodu o volném obchodu Parlamentu pro získání

jeho souhlasu v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie (SFEU)¹;

36. žádá Komisi a Radu, aby před uzavřením dohody o volném obchodu plně zohlednily požadavky EP, jež vyjádřil ve svém usnesení; připomíná, že ke vstupu dohody o volném obchodu v platnost je nutný souhlas EP; vyzývá Komisi a Radu, aby nenavrhovaly provizorní uplatňování dohody předtím, než EP vysloví svůj souhlas;

Další zvažované okolnosti

37. vítá skutečnost, že se z Indie stává kromě příjemce rozvojové pomoci taky její dárcem;
38. poukazuje na to, že pokud bude hospodářská spolupráce mezi EU a Indií založena na systému společných obecných hodnot, může se stát normou pro spolupráci s dalšími zeměmi;
39. domnívá se, že EU musí věnovat zvláštní pozornost malým a středním podnikům v Indii, a navrhuje proto, aby bylo zaměřeno na malé a střední podniky ve všech programech rozvojové spolupráce mezi EU a Indií posíleno pomocí opatření, která by pomohla financovat místní tržně orientované projekty;
40. vítá rozšíření mikroúvěrů v Indii, které se osvědčily jako účinný způsob uskutečňování rozvoje vycházejícího z místní úrovně;
- o
- o o
41. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států a Indii.

¹ Čl. 218 odst. 6 písm. a) bod v) SFEU.